

Om mässan.

(Ur den Augsburgiska Bekännelsens tjugofjärde artikel.)

Med orätt beskyller man våra kyrkor för att ha avskaffat mässan. Mässan är fortfarande nämligen i bruk hos oss och firas med den största vördnad. Nästan alla övliga bruk vid gudstjänsten äro bibehållna. Det är blott den olikheten, att på några ställen jämte den latinska sången förekomma tyska sånger, vilka införts till folkets undervisning. Ty yttre gudstjänstformer behövas endast till vägledning för de okunniga. Icke blott Paulus bjuder (1. Kor. 14.), att i församlingen ett tungomål skall användas som folket förstår, utan så är stadgat även i mänsklig lag.

Folket plägar därvid också gå till nattvarden, om gudstjänstbesökare finnas, vilka äro rätt beredda. Detta ökar även vördnaden och andakten vid den offentliga gudstjänsten. Folket upplyses även om sakramentets höghet och rätta bruket av detsamma: vilken tröst det bringar oroliga samveten, i det att de lära sig att lita på Gud och vänta och begära allt gott av honom. Att dyrka Gud på detta sätt är honom till behag, och ett sådant bruk av sakramentet förökar fromheten och gudsfruktan. Därför tyckes mässan icke firas med större andakt hos våra motståndare än hos oss.

.....

Men Kristus befäller oss att göra den (mässan) till hans äminnelse. Därför är mässan inrättad, för att tron hos dem, som gå till nattvarden, skall påminna sig, vilka välgärningar den mottager genom Kristus, och uppräta och trösta det ängsliga samvetet. Ty att minnas Kristi välgärningar och att förnimma att de verkligen tillbjudas oss, det är att ha Kristus i minne. Det är ej nog att hava de yttre händelserna i minne, ty sådant kunna även judar och de ogudaktiga komma ihåg. Mässan bör fördenskull firas, i syfte att sakramentet där må bjudas dem, som behöva tröst, såsom Ambrosius säger: "Emedan jag oavlätligen syndar, behöver jag oavlätligen mottaga läkedom."

Då mässan är ett sådant meddelande av sakramentet, har hos oss bibehållits en enda allmän mäsas alla helgdagar och även andra dagar, om några då vilja gå till nattvarden, och då utdelas den åt dem, som önska få den. Och detta bruk är icke mytt i Kyrkan, ty fäderna före Gregorius

omnämna icke privatmässor. Om den allmänna mässan tala de däremot mycket. Kryssostomus säger, att prästen varje dag står vid altaret och inbjuder somliga till altaret och avvisar andra. Och av de gamla kyrkoordningarna framgår, det att en enda präst celebrerade mässan och att de övriga prästerna och diakonerna mottogo Herrens lekamen av honom. "Diakonerna må i tur och ordning efter prästerna mottaga den heliga kommunionen av biskopen eller av en präst." Och Paulus (1 Kor. 11: 33) föreskriver att vid kommunionen den ene skall vänta på den andre, så att man gemensamt undfår nattvarden.¹⁾

Kyrkomusikernas Riksmöte.

Året 1930, de stora kyrkliga minnesfesternas, Augustinus', Angars och Olavs år, är till brädden fyllt av musikaliska högtider av skilda slag. Två av de stora svenska körsammanslutningarna, Sveriges Körförbund och Sveriges Manskörsförbund hava under nyss förflutna sommar dragit samman väldiga sångarhårar till inspirerande och inspirerade sångarfester i Stockholm. Under augusti månad samlas likaledes till Stockholm landets kyrkomusiker och till oktober äro Sveriges Kyrkosångsförbunds körer kallade samman till sångarhögtid i Örebro.

För fjärde gången under sin nära trettioåriga tillvaro låter Sveriges allmänna Organist- och Kantorsförening budkaveln utgå till landets alla kyrkomusiker att mötas nu i Stockholm den 21—23 augusti till gemensamt rådslag, men ock till gemensamt avlyssnande av mästerverken från orgelmusikens och körkompositionernas vida riken. Det vill synas som om denna senare del av programmet vid detta möte vore starkare företrädd än tillföre.

Gör man en utsyn över de spörsmål, som nu äro aktuella inom kyrkomusikernas led och som skola komma till behandling vid mötet ger den snarast och i förstone anledning till vemod. De aktuella frågorna äro de gamla frågorna, som sedan en mansålder stått på dagordningen, ibland mera beaktade av myndigheterna och utomstående, oftast obeaktade eller förklarade vilande. Så förhåller sig med klockarefrågan, den för kyrkomusikernas rättsliga ställning viktigaste, vilken bidar sin timma i eklestistikdepartementets rymliga gömmor, för huru länge? Ryktesvis har för sports att en överarbetning inom departementet av det i riksdagen fällda

¹⁾ Citerat efter "Den Augsburgska bekännelsen". Översättning och historisk inledning av Sigfrid von Engeström. Diakonistyrelsens förlag.